

Opetuksen suuntaviivat lukuvuonna 2022–2023

Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto on kaupungin ylläpitämä kansalaisopisto, jonka toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä. Ylläpitöluvan mukaan Helsingin työväenopisto järjestää vapaan sivistystyön arvojen pohjalta koulutusta, jonka tavoitteena on tukea yksilön omaehtoista kehittymistä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja valmiuksia toimia yhteisöissä ja muuttuvassa yhteiskunnassa.

Työväenopiston toimintaa ohjaa opetussuunnitelma, joka on päivitetty keväällä 2020. Opetussuunnitelman mukaisesti opisto painottaa toiminnassaan monimuotoisuuden huomioimista, kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämistä, kestävästä kehityksestä sekä demokratian ja aktiivisen kansalaisuuden tukemista. Ainealakohtaiset opetussuunnitelmat tarkentavat tavoitteita alakohtaisesti. Työväenopiston lukuvuosittaista toimintaa ohjaavat myös kaupungin strategia ja talousarvio, sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä kehittämishankkeisiin liittyvät konkreettiset tavoitteet.

Tässä dokumentissa esitellään opiston keskeiset linjaukset, painotukset ja tuntiresurssit ainealoittain lukuvuonna 2022–2023.

Opiston toimintaympäristö

Kasvun paikka – Helsingin kaupunkistrategian toteuttaminen

Työväenopisto toteuttaa osaltaan Kasvun paikka –kaupunkistrategiaa ja kehittää monipuolista opetustarjontaa yhdessä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Työväenopiston imagoa raikastetaan sekä lisätään kaupunkilaisten tietoisuutta opistosta ja sen tarjonnasta. Tavoitteena on löytää uusia asiakkaita erityisesti vieraskielisten keskuudesta, ja kehittää heille suunnattua tarjontaa ja palvelua. Kaupunkistrategiassa linjataan, että vapaan sivistystyön roolia maahanmuuttajien kotoutumisen tukemisessa vahvistetaan.

Koronapandemian ja Ukrainan sodan vaikutukset työväenopistoon

Työväenopiston lähiopetus on ollut keskeytettynä kolmesti koronapandemian aikana. Lisäksi lähiopetuksen ryhmäkoot ovat olleet pienennettyjä ja lukuisia opiston tapahtumia on jouduttu perumaan. Koronaan liittyvät rajoitustoimet ja keskeytykset ovat vaikuttaneet opiston kurssimaksutuottoihin ja opiskelijamääriin laskevasti. Toisaalta uudet yleisöt ovat löytäneet opiston verkkokurssit ja -luennot. Erityisesti senioriväestön ja maahanmuuttajien

osallistuminen toimintaan on vähentynyt, sillä näillä ryhmillä verkko-opiskelun edellytykset ovat usein heikot.

Työväenopisto panostaa koronasta palautumiseen lisäämällä senioreille ja maahanmuuttajille suunnattuja kursseja. Koronan aikana käynnistynyt verkkokurssien ja -luentojen tarjonta vakiintuu. Jatkossa kaikilla ainealoilla tarjotaan myös verkko-opintoja

Käynnissä oleva Ukrainan sota ja sen myötä tuleva pakolaisaalto Suomeen ja Helsinkiin huomioidaan myös työväenopiston opetustarjonnassa. Ukrainanasta tuleville pakolaisille toteutetaan räätälöityjä suomen kielen kursseja. Keväällä 2022 on käynnistynyt kahdeksan kielikurssia, joilla on yhteensä n. 200 osallistujaa. Kurssien osallistujille tarjotaan myös digiopastusta.

Ukrainan tilanne heijastuu myös muuhun kurssi- ja luentotarjontaan. Ukrainan kieli on lisätty opiston kielikurssivalikoimaan, kotitaloudessa tarjotaan kursseja kriisivalmiudesta ja luennoilla käsitellään mm. Ukrainan historiaa.

Opetuksen lähtökohdat

Opetuskaudet

Opetus jakaantuu syys- ja kevätlukukauteen, joissa pääasiallisen opetuskauden kesto on 12 viikkoa. Lukukausien aikana toteutetaan opiston pitkät 12 opetuskerran kurssit. Pitkien kurssien lisäksi toteutetaan lyhyt-, viikonloppu- ja intensiivikursseja. Maahanmuuttajille suunnattujen luku- ja kirjoitustaidon kurssien opetuskaudet ovat muita kursseja pidempiä. Myös suomen kielen kurssien opetuskauden pidentämisen mahdollisuuksia selvitetään.

Tilat

Opistolla on käytössään 11 omaa toimipistettä ympäri Helsinkiä. Lisäksi opetusta järjestetään paljon kouluissa ja seniorikeskuksissa. Toimipisteissä kehitetään yhteiskäyttöä muiden palvelujen kanssa. Verkko-opetuksen kasvun vaikutuksia tilankäyttöön seurataan.

Opiskelijamäärät ja kohderyhmät

Opiston kohderyhmää ovat kaikki yli 16-vuotiaat. Opisto tavoittaa varsin tasaisesti kaikki ikäryhmät. Opiskelijoista on naisia noin 79 prosenttia. Opiskelijoista vieraskielisiä on tällä hetkellä 15,7 prosenttia. Opiskelijoista 84 prosenttia on helsinkiläisiä, 12 prosenttia muista pääkaupunkiseudun kunnista ja 4 prosenttia muualta.

Ilmoittautuminen ja kurssimaksut

Kursseille ilmoittaudutaan Ilmonet.fi -verkkosivun kautta, puhelimitse ja opiston toimistoissa. Luku- ja kirjoitustaidon koulutuksiin ohjataan opiskelijat Lukupalveluohjauksen kautta. Kurssimaksut määräytyvät lautakunnan vuonna 2020 tekemän päätöksen mukaisesti. Kurssimaksujen tarkistus valmistellaan lautakunnan päätettäväksi keväällä 2023.

Syksyn 2022 kurssitarjonta julkaistaan Ilmonet.fi -palvelussa 13.6.2022 ja painetussa opintooppaassa elokuun alussa. Ilmoittautuminen syksyn kursseille alkaa porrastetusti 8.–10.8.2022 ja kevään kursseille 28.–30.11.2022. Kevään 2023 kurssit julkaistaan Ilmonetissa ma 14.11.2022 klo 10.

Kehittämistavoitteet 2022–2023

Osaamisperustainen pedagogiikka ja toimintatavat

Työväenopisto tarjoaa suoritustietojen tallentamista valtakunnalliseen KOSKI-tietovarantoon 1.8.2022 lukien. Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa (2017/884, 9 d §) vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille säädettiin 1.8.2021 lukien mahdolliseksi tallentaa vapaatavoitteisen koulutuksen suoritustietoja valtakunnalliseen KOSKI-tietovarantoon opiskelijan tai alaikäisen kohdalla huoltajan suostumuksella.

KOSKI-kelpoisten kurssien tarjoaminen tarkoittaa, että työväenopiston tulee määritellä kurssien laajuus opintopisteinä sekä kuvattava ja arvioitava kurssit osaamisperusteisesti. Osaaminen arvioidaan joko arvosanalla hyväksyty/hylätty tai käyttämällä asteikkoarviointia. Kurssikuvaukset tullaan tallentamaan Opetushallituksen ylläpitämään ePerusteet -palveluun.

Työväenopiston henkilöstöä osallistui keväällä 2022 KOSKI-tietovarannon ja ePerusteiden käyttöönottoon liittyviin työpajoihin ja infoihin, jotka järjestettiin yhteistyössä kehittämispalveluiden ja Opetushallituksen kanssa. Syksyille 2022 suunnitellaan n. 10 osaamisperusteisesti arvioitavaa kurssi- ja opintokokonaisuutta (esim. Sidoksia - opintokokonaisuus käsityön ainealueella). Syksyn pilottien pohjalta laajennetaan KOSKI-kelpoisten kurssien tarjontaa.

Yhteistyö kaupungin lukioiden kanssa jatkuu. Kaupungin lukioiden opiskelijat voivat ilmoittautua erikseen sovituille työväenopiston kursseille ja saada hyväksiluettua ne osana omia lukio-opintojaan.

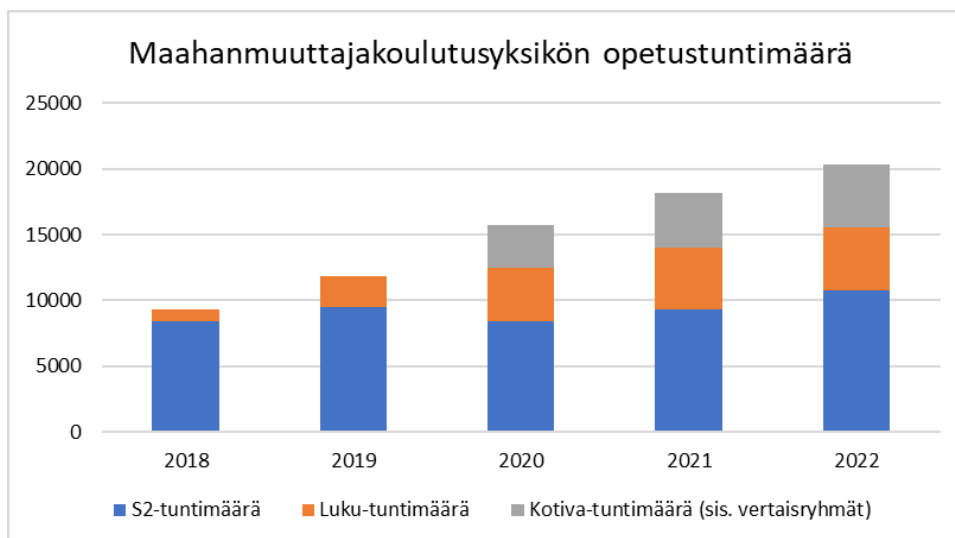
TUVA-koulutuksen valinnaiset opinnot

Työväenopisto on mukana pääkaupunkiseudun monialaisessa TUVA-verkostossa. TUVA-koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Helsingin kaupungin suomenkielistä TUVA-koulutusta järjestää Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Stadin AO) 1.8.2022 alkaen. Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi.

Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, joka voi sisältää myös valinnaisia opintoja 1-10 viikkoa koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta alueellisesta tai valtakunnallisesta tarjonnasta. Työväenopiston kanssa kokeillaan syksyllä 2022 luku- ja kirjoitustaitoa edistävien tukikurssien järjestämistä osana TUVA-opintojen valinnaisia koulutusosia. Myös muita työväenopiston kursseja on mahdollista sisällyttää valinnaisiin opintoihin.

Maahanmuuttajakoulutuksen ja vieraskielisten osuuden lisääminen

Työväenopiston vuonna 2019 perustettua maahanmuuttajakoulutuksen yksikköä on laajennettu määrätietoisesti. Opiston sitovana tavoitteena vuonna 2022 on, että vieraskielisten opiskelijoiden osuus kasvaa 2 %-yksikköä verrattuna vuoteen 2021 (tavoiteprosentti 16,5 %). Toimenpiteet, joilla tähän pyritään: 1) siirtämällä lisäresurssia S2-opetukseen, 2) kehittämällä kurssitarjontaa (mm. englanninkieliset kurssit), 3) lisäämällä yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen kanssa sekä 4) vieraskielisille suunnatun viestinnän kehittämällä.

S2-opetuksen tuntimäärää kasvatetaan 2770 tunnilla. Opisto jatkaa syksyllä 2021 alkaneita työelämän suomen kursseja kanslian työllisyydenhoidon rahoituksella. Lisäksi luku- ja kirjoitustaidon koulutusta sekä kotivanhempien kielikoulutusta kehitetään hankerahoituksen avulla. Hankerahoituksella tuotetaan myös maahanmuuttajien digitaitoja tukevaa koulutusta. Ukrainan pakolaisille tarjottavat kielikurssit saattavat lisätä tuntimäärää suunnitellusta.

Hyvinvoinnin edistäminen

Osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistavoitteita (HYTE) työväenopisto järjestää kurssitoimintaa ja kohtaamispaikkoja ikäihmisille. Ikäihmisten kurssien kurssimaksut ovat alennettuja normaalikursseihin verrattuna. Ikäihmisille tarjotaan kohdennettuja liikuntakursseja kaupungin liikumisohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpiteitä koordinoidaan muiden toimialojen kanssa ja kehitetään yhteistä viestintää.

Kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2022 - 2025 valmistellaan parhaillaan. Työväenopisto on esittänyt suunnitelmaan seuraavia tavoitteita: 1) vahvistamme digitaalisten välineiden ja palvelujen ulkopuolella olevien ikääntyneiden tietoteknisiä taitoja, 2) tuemme ikääntyneiden media- ja monilukutaitoa, 3) lisäämme vieraskielisten ikäihmisten osuutta kursseillamme, sekä 4) kehitämme ja suunnittelemme ikäihmisten aktiivisuutta edistävää kurssitarjontaa.

Opiskelijoiden omaehtoisesti toimivien ryhmien lisääminen

Työväenopiston tavoitteena on lisätä opiston tiloissa omaehtoisesti toimivien ryhmien määrää. Omaehtoinen ryhmä on joukko nykyisiä ja/tai entisiä opiskelijoita, jotka kokoontuvat säännöllisesti jonkin opistossa opetettavan asian äärelle enimmäkseen ilman opettajaa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi opiston kursseilla vakiintuneeksi muodostuneet laulu- tai maalausryhmät. Tavoitteena on luoda toiminnalle nykyistä selkeämmät rakenteet ja ohjeistus. Opiston sitovana tavoitteena on kasvattaa omaehtoisesti toimivien ryhmien määrää 50% vuodesta 2021. Ryhmien lisääminen tukee kaupungin tavoitteita tilojen avaamisesta kaupunkilaisille.

Opetus yksiköittäin ja ainealoittain

Työväenopiston opetus jakaantuu neljään ainealayksikköön: kielet ja tietoaineet, taitoaineet, taideaineet sekä maahanmuuttajakoulutus. Opetustunnit jaetaan yksiköille kalenterivuosittain, ja tässä esitellään vuoden 2022 tuntijako.

Vuonna 2021 opetusta toteutui yhteensä 101 726 tuntia. Työväenopiston tulosbudjetin 2022 tavoitteena on tuottaa 104 000 tuntia opetusta ja tavoittaa yhteensä 82 000 kurssilaista.

Kielet ja tietoaineet

Kielten ja tietoaineiden opetuksen tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille mahdollisuuksia yhteiskunnan, luonnon, ihmisen ja kulttuurien ymmärtämiselle. Kielitietouden kautta avataan ovia eri kulttuureihin ja yhteiskunnallisilla aiheilla laajennetaan tietoja ja käsityksiä ympäröivästä maailmastamme. Opetus kannustaa ympäristön suojelemiseen ja kestävään kehitykseen. Runsaalla yleisluentotarjonnalla pidetään opiskelukynnys matalana ja mahdollistetaan oppiminen kaikille. Yksikkö vastaa myös osallisuuden toteuttamisesta ja kehittämisestä opistossa.

Kielet

Tuntimäärä 2022: 21 100 tuntia. Työväenopiston kielivalikoimassa on yli 20 kieltä suurista maailmankielistä harvinaisempiin kieliin. Opetuksen pääasiallisena tavoitteena on suullisen ja toiminnallisen kielitaidon kehittäminen. Kulttuurintuntemus nähdään osana kielitaitoa. Kurssitasot noudattavat Eurooppalaisen kielitaidon viitekehyksen taitotasoluokitusta. Opetuksessa käytetään monipuolisesti digitaalisia aineistoja ja oppimisympäristöjä. Ainealan keskeinen tavoite lukuvuonna 2022-2023 on digitaalisuuden ja etä- ja monimuoto-opetuksen kehittäminen ja tätä tavoitetta tukee vuonna 2022 päättyvä verkko-opetusta kehittävä pks-tasoinen DigiLingua-hanke. Ukrainan kieli on lisätty kielivalikoimaan. Vieraisissa kielissä on havaittavissa osittain koronapandemiasta johtuvaa opiskelijamäärän laskua, jonka takia tuntimäärää on hieman laskettu.

Ihminen, yhteiskunta ja kulttuuri

Tuntimäärä 2022: 2900 tuntia. Opetuksen tavoitteena on herättää kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin tarjoamalla monipuolista tietoa ja taustoja ajankohtaisille ilmiöille sekä lisätä kulttuurista ymmärtämystä. Oppiaineita ovat mm. filosofia, historia, kulttuurintuntemus, sukututkimus, psykologia ja kasvatustieteet, asuminen ja sisustussuunnittelu, yhteiskuntatietous sekä viestintä ja puheviestintä. Verkkoluennot ovat osoittautuneet hyvin suosituiksi ja niiden järjestämistä jatketaan edelleen.

Luonto, ympäristö, liikenne

Tuntimäärä 2022: 550 tuntia. Ainealan tavoitteena on tutustua luonnontieteen ilmiöihin, luonnon monimuotoisuuteen ja omaan lähiympäristöön. Ilmastonmuutosta, hiilineutraaliutta ja ekologisia elämäntapoja käsitellään osana kaupungin hiilineutraaliusohjelmaa. Retkikursseilla opiskellaan retkeilyn perustaitoja sekä opitaan havainnoimaan luonnon ilmiöitä sekä hyödyntämään luonnon antimia. Merenkulun opetuksen tavoitteena on tarjota perustiedot turvalliseen liikkumiseen sisävesillä ja saaristossa.

Maahanmuuttajakoulutus

Maahanmuuttajakoulutuksen yksikkö tarjoaa suomi toisena kielenä -oppiaineen ja maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Lisäksi yksikkö järjestää kotivanhempien suomen kielen koulutusta ja vertaisryhmätoimintaa eri puolella Helsinkiä sekä työllisyysneuvonnan työelämän suomea -kursseja.

Suomi toisena kielenä

Tuntimäärä 2022: 10 750 tuntia. S2 -opetus tarjoaa suomen kielen opetusta niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Opetuksen tavoitteena on luoda edellytykset suomalaisen yhteiskuntaan osallistumiseen ja kotoutumiseen. Kurssitasot noudattavat Eurooppalaisen kielitaidon viitekehyksen taitotasoluokituksia. Opetuksessa painottuu funktionaalinen kielenoppiminen: toiminnalliset menetelmät, suullisen kielitaidon aktivointi ja kielen käyttö vuorovaikutustilanteissa. Opistossa järjestetään myös suomen kielen keskitason yleistä kielitutkintoa.

Työelämän suomea -kursseja on järjestetty syksystä 2021 lähtien kanslian rahoituksella. Kurssit ovat tarkoitettu Helsingin kaupungilla työkokeilussa tai palkkatukityössä oleville sekä muille kotoutumisajan ylittäneille, työttömille maahanmuuttajille. Kurssien järjestämisessä ja asiakkaiden ohjauksessa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin työllisyyspalveluiden ja asiakkaita lähettävien tahojen kanssa.

Luku- ja kirjoitustaidon koulutus

Tuntimäärä 2022: 4 830 tuntia. Opetukseen saadaan erillistä 100 %:n valtionosuutta. Luku- ja kirjoitustaidon opetus on tarkoitettu maahanmuuttajille, joiden luku- ja kirjoitustaito ei riitä opiskeluun, työssäkäyntiin tai arjen asiointitilanteista selviytymiseen. Opiskelijat ohjautuvat Stadin osaamiskeskuksen lukupalveluohjauksen kautta. Tavoitteena on oppia suullisen kielitaidon alkeita sekä kehittää luku- ja kirjoitustaitoa monipuolisesti ja järjestelmällisesti. Opetuksessa käytetään toiminnallisia menetelmiä, harjoitellaan digitaitoja ja toteutetaan yhteisopetusta taito- ja taideaineiden kanssa. Koulutukseen sisältyy henkilökohtaista ohjausta, jatkosuunnitelman laatiminen sekä opiskelijan luku- ja kirjoitustaidon sekä suomen kielen osaamisen arviointi. Opiskelijat saavat koulutuksesta todistuksen.

Kotivanhempien suomen kielen koulutus ja vertaisryhmät (Kotiva)

Tuntimäärä 2022: 4 755 tuntia. Kotivanhempien suomen kielen kurssit sekä somalin- ja arabiankieliset vertaisryhmät on tarkoitettu helsinkiläisille alle 3-vuotiaiden lasten kotivanhemmille. Toimintaa järjestetään ja kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen leikkipuistotoiminnan kanssa. Kotiva on tavoitteellista ja osallistavaa toimintaa, joka painottuu vieraskielisten vanhempien ja lasten kotoutumiseen, kielen ja palvelujärjestelmien oppimiseen.

Toimintaa järjestetään eri puolilla Helsinkiä. Kurssin lopussa opiskelijoille tehdään jatko suunnitelma ja eurooppalaisen viitekehysten taitotasojen mukainen kielitasotesti, josta he saavat todistuksen. Vertaisryhmissä tutustutaan Helsingin palveluihin, koulutus- ja uramahdollisuuksiin, suomen kielen opetuksen tarjontaan, perheen hyvinvointia tukeviin teemoihin sekä digiasiointiin.

Taitoaineet

Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille tietoja, taitoja ja elämyksiä, jotka tukevat ihmisen kokonaisvaltaista kehittymistä taitoaineiden saralla. Opetuksessa korostuvat toiminnalliset, käytännönläheiset opetus- ja oppimismenetelmät ja harjoitukset. Pääosa taitoaineiden opetuksesta tapahtuu opiston omilla erikoistiloissa. Kotitalouden ja käsityön opetus toimivat Helsingin yliopiston opettajankoulutuksen aikuisopetuksen harjoittelupaikkoina.

Liikunta

Tuntimäärä 2022: 6150 tuntia. Opetuksen tavoitteena on lisätä opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä edistää liikunnallista elämäntapaa. Opetuksessa korostuu vuorovaikutus ja luovuus. Tanssiaineissa korostuvat myös kehollisen itseilmaisun taidot. Opetus koostuu pääosin monipuolisista kuntoliikunnan, kehonhuollon, tanssin ja joogan koko lukuvuoden mittaisista kursseista. Lisäksi tarjolla on kursseja perheille ja senioreille. Lukuvuoden aikana kurssien tasoluokitusta kehitetään ja opetusta suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin muiden liikuntapalveluja tarjoavien tahojen kanssa.

Kotitalous

Tuntimäärä 2022: 3900 tuntia. Ainealan opetuksen tarkoituksena on kehittää arjenhallinnan edellyttämiä tietoja, taitoja ja tiedonhankintaa. Tavoitteena on ohjata opiskelijoita ottamaan vastuuta omasta ja lähiympäristön hyvinvoinnista sekä tarjota vastapainoa ja elämyksiä arjen keskelle. Opinnoissa perehdytään pääosin lyhytkurssimuotoisesti ruokakulttuureihin, ravitsemukseen ja ympäristöasioihin sekä opitaan valitsemaan, käsittelemään ja käyttämään erilaisia ruoka-aineita ja työvälineitä. Ainealan tuntimäärästä 10-15 % suunnataan erityisryhmille (kehitysvammaiset, mielenterveyskuntoutujat, päihdekuntoutujat, nuorten sosiaalityön asiakkaat) ja 20-25 % perheille. Lukukauden aikana järjestetään kotikokkaajan osaamisperusteinen opintokokonaisuus, joka viedään KOSKI-palveluun syksyllä 2022. Aineala järjestää käytännönläheisiä kursseja ja luentoja kriisitilanteisiin varautumisesta kotiloissa.

Hyvinvointi ja terveys

Tuntimäärä 2022: 680 tuntia. Kaupunkilaisten kokonaisvaltainen hyvinvointi on yksi opiston päätavoitteista. Ainealan opetuksen tavoitteena on edistää kaupunkilaisten terveellisiä elämäntapoja, henkistä hyvinvointia ja näiden tasapainoa sekä tukea ihmisten ja heidän läheistensä hyvinvoinnin parantamista ja ylläpitoa. Lyhytkursseilla ja luennoilla perehdytään terveystietoon mm. kansanterveyden ja elämänlaadun näkökulmista. Erilaisten menetelmien ja harjoitteiden avulla on mahdollista vahvistaa mielen ja kehon hyvinvointia sekä terveellisten valintojen tekemistä. Lukuvuoden aikana selkiytetään ainealan kokonaisuutta ja sisältöjä.

Käsityö

Tuntimäärä 2022: 14 800 tuntia. Käsityö on laaja-alainen ja monimateriaalinen oppiaine, jonka keskiössä ovat käsityötaidot, käsityön suunnittelu- ja valmistusprosessi sekä käsityöllisen toiminnan yksilölliset ja yhteisölliset vaikutukset. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan teknistä taitoa, visuaalista ja materiaalista ilmaisua sekä teknologiaosaamista. Käsityöopetus lisää opiskelijan toiminnallisia valmiuksia ja edistää hyvinvointia. Lukuvuoden aikana kehitetään edelleen käsityön etäopetukseen soveltuvia ratkaisuja. Käsityöopetus rakentaa kudontaa ja ompelua yhdistävää osaamisperusteista opintokokonaisuutta, joka viedään Koskeen syksyllä 2022.

Toivotuksi ja onnistuneeksi toimintamuodoksi todettua OmaStadi-puutyöverstastoiminnan jatkamista opiston omalla rahoituksella koulujen teknisen työn tiloissa selvitetään ja mahdollisesti jatketaan syyskaudella 2022.

Opisto järjestää OmaStadi 2.0 -hankkeessa jatkoon päässeeseen ehdotuksen mukaisesti hyönteishotellityöpajoja kaupunkilaisille yhdessä Arbiksen kanssa kevästä 2022 syksyyn 2023 asti.

Tietotekniikka

Tuntimäärä 2022: 5300 tuntia. Opetuksen tavoitteena on tukea kansalaisen digitaalista arkea: arkipäiväisten asioiden hoitoa, yhteydenpitoa muihin sekä tapoja etsiä, tuottaa ja arvioida kriittisesti tietoa. Opetustarjonnassa on laitteiden, käyttöliittymien sekä palveluiden perusopetusta ja opastusta liittyen tieto- ja viestintäteknikkaan, mobiililaitteisiin ja tietosuojaan. Oppimisprosessia tuetaan avoimen ja joustavan oppimisen tukipalveluilla, jotka ovat erilaisia neuvonta- ja opastuspalveluita. Opastus on pääasiassa henkilökohtaista digitukea. Opiston tietotekniikan ainealan henkilöstö on mukana kaupunkiyhteisessä digitukipalvelussa. Lähes kolmasosa tietotekniikan opetuksesta on suunnattu senioreille. Lukuvuoden aikana selvennetään tietotekniikan ja median ainealojen sisältöjä ja yhteistyötä.

Taideaineet

Taideaineiden opiskeleminen on taiteen eri lajeihin ja osa-alueisiin paneutuvaa, omaan tekemiseen perustuvaa, taidetta tutkivaa ja tuottavaa oppimista. Taideaineissa käsitellään myös taiteen tekemisen erilaisia tekniikoita sekä taiteen teoriaa ja historiaa. Taidetta voi opiskella harrastuspohjaisesti tai pitkäjänteisen tavoitteellisesti kurssista ja ryhmän yhteisistä sekä opiskelijan henkilökohtaisista tavoitteista riippuen. Taideaineet tuottavat paljon tapahtumia, kuten konsertteja, näytöksiä ja näyttelyitä, jotka tarjoavat elämyksiä myös laajemmalle yleisölle.

Kirjallisuus, teatteri, äidinkieli

Tuntimäärä 2022: 4900 tuntia. Opetusta järjestetään kirjallisuudessa, luovassa, elämäkerrallisessa ja tietokirjoittamisessa, teatterissa, puheilmaisuudessa ja lausunnassa sekä äidinkieleessä. Opiskelun tavoitteena on tulla tietoiseksi kielestä, sen keinoista, ilmaisuvoimasta ja merkityksestä suullisen, kirjallisen ja kehollisen ilmaisun aloilla. Kielen, kirjallisuuden ja kirjoittamisen kursseilla harjoitetaan monipuolisesti fiktion ja asiatekstin kirjoittamista. Kirjailijavierailuja järjestetään yhteistyössä kirjastojen kanssa. Teatterikurssien lähtökohtana on näyttelijäntyö ja sen erilaiset tekniikat ja metodit. Kursseilla tehdään teatteria perinteisestä draamasta ja kokeilevista, improvisoiduista esityksistä nykyteatteriin. Kirjallisuuden ja äidinkielen opetuksessa huomioidaan Helsingin kaupungin strateginen Lukutaidon pääkaupunki -tavoite kaupunkilaisten lukutaidon parantamiseksi ja ylläpitämiseksi. Opistossa kehitetään tavoitteen mukaista opetustarjontaa niin tekstin- kuin monilukutaidonkin näkökulmasta.

Kuvataide

Tuntimäärä 2022: 14 500 tuntia. Kuvataiteen opiskelu tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden kehittää omaa kuvallista ilmaisuaan ja teknistä osaamistaan kuvataiteen eri alueilla. Kurssitarjonta sisältää mm. grafiikkaa, keramiikkaa, kuvanveistoa, lasitaidetta, mosaiikkia, piirustusta, akryyli-, akvarelli-, guassi-, pastelli-, posliini-, tempera-, tussi- ja öljymaalausta, sarjakuvaa, muotokuva- ja ikonimaalausta, sekatekniikkaa, erilaisia teemakursseja ja luentoja. Kuvataideryhmien opiskelijatöistä kootaan lukuvuoden aikana näyttelyitä opiston omiin tiloihin sekä yhteistyössä alueellisten kulttuurikeskusten kanssa. Kuvataiteessa erityisen kysytyjen keramiikkakurssien määrää pyritään kasvattamaan lisäämällä tarjontaan uusia kursseja. Stoaan opetuspisteelle suunnitellaan yhteiskäyttöä Arbiksen Kunstklassen – luokkaan.

Media

Tuntimäärä 2022: 5600 tuntia. Opetuksen tavoitteena on opiskelijan medialukutaidon monipuolinen kehittyminen. Nopeasti muuttuvat mediaympäristöt edellyttävät kansalaisilta kykyä soveltaa viestintätaitojaan välineelle ja tilanteeseen sopivaksi. Medialukutaitoa edistävä opetus rakentuu neljästä samanaikaisesta osa-alueesta: mediaopetuksen saavutettavuudesta; teknisistä taidoista; ilmaisullisista taidoista; sekä käsitteellisen ajattelun

ja kommunikaation taidoista. Kurssitarjontaan kuuluvat mm. valokuvaus, videoeditointi ja medialukutaito. Aineala toteuttaa osaltaan toimialan strategista tavoitetta tehdä Helsingistä lukutaidon pääkaupunki.

Musiikki

Tuntimäärä 2022: 9000 tuntia. Opetuksen keskeisinä tavoitteina on opiskelijan musiikillisen ymmärryksen kehittäminen ja laajentaminen, musiikillisten tietojen ja taitojen syventäminen sekä elämyksellisyys. Musiikkia voi opiskella solistisissa aineissa, kuten laulu, piano, kitara, harmonikka, viulu, huilu, saksofoni ja kantele. Lisäksi opetusta järjestetään erilaisissa kuoroissa, soitin- ja lauluhytyeissä sekä orkestereissa. Opistossa on mahdollista opiskella instrumentti- ja lauluopintojen ohella myös musiikin teoriaa ja musiikkiteknologiaa. Luennot, esitykset ja konsertit ovat kiinteä osa musiikinopetusta, ja opiston esiintyvät musiikkiryhmät ovat mukana useissa tapahtumissa sekä pitävät omia konserttejaan lukuvuosittain.

Lukuvuoden 2022-23 aikana opistossa käynnistetään monen vuoden tauon jälkeen usean ainealan yhteistyönä toteutettava musiikkiteatteriprojekti työnimellä Kerjäläisoppera. Kyseessä on englanninkielisen alkuperäisteoksen suomenkielinen kantaesitys, jonka suomentaja on opiston pitkäaikainen musiikin opiskelija. Esiintyjinä on opiston laulun, teatteri-ilmaisun sekä tanssin opiskelijoita sekä vanhan musiikin orkesteri Amore Barocco. Lisäksi mukaan tulee ammattilaistason laulusolisteja. Esityksen ohjaa Ville Saukkonen. Esitykset ovat Opistotalon Juhlasalissa syyskuussa 2023.